

RAZILAŞDIRILMIŞDIR:

**Azərbaycan Respublikası
Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının
Baş icraçı direktoru**

_____ **İ.Ə.Alışov**

“ ___ ” _____ **2017-ci il**

TƏSDİQ EDİRƏM:

**“AtaSığorta”
Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin
İdarə Heyətinin sədri**

_____ **M.F.Əliyev**

“ ___ ” _____ **2017-ci il**

**ELEKTRON AVADANLIQ VƏ MƏİŞƏT
TEXNİKASININ
SİĞORTASI QAYDALARI**

MÜNDƏRİCAT

1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR
2. ƏSAS ANLAYIŞLAR
3. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNİN TƏRƏFLƏRİ
4. SİĞORTA OBYEKTİ VƏ PREDMETİ
5. SİĞORTA RİSKLƏRİ
6. SİĞORTA HADİSƏSİ
7. SİĞORTA TƏMİNATINDA MƏHDUDİYYƏTLƏR
8. SİĞORTA MƏBLƏĞİ
9. AZADOLMA
10. SİĞORTA HAQQI
11. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNİN BAĞLANMASI
12. SİĞORTA MÜDDƏTİ VƏ SİĞORTA ƏRAZİSİ
13. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNƏ ƏLAVƏLƏR VƏ DƏYİŞİKLİKLƏRİN EDİLMƏSİ
14. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNƏ VAXTINDAN ƏVVƏL XİTAM VERİLMƏSİ
15. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNƏ VAXTINDAN ƏVVƏL XİTAM VERMƏ İLƏ BAĞLI XƏBƏRDAR ETMƏ
16. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNƏ VAXTINDAN ƏVVƏL XİTAM VERMƏNİN NƏTİCƏLƏRİ
17. TƏRƏFLƏRİN HÜQUQLARI VƏ VƏZİFƏLƏRİ
18. SİĞORTA HADİSƏSİ BAŞ VERDİKDƏ SİĞORTALININ VƏZİFƏLƏRİ
19. ZƏRƏRİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ
20. SİĞORTA ÖDƏNİŞİNİN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ QAYDASI VƏ ŞƏRTLƏRİ, SİĞORTA ÖDƏNİŞİNİN VERİLMƏSİ ÜÇÜN TƏLƏB OLUNAN SƏNƏDLƏR
21. SİĞORTA ÖDƏNİŞİNİN VERİLMƏSİNDƏN İMTİNANIN ƏSASLARI
22. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNİN ŞƏRTLƏRİNİN YERİNƏ YETİRİLMƏMƏSİNƏ VƏ YA LAZİMİ QAYDADA YERİNƏ YETİRİLMƏMƏSİNƏ GÖRƏ TƏRƏFLƏRİN MƏSULİYYƏTİ
23. SUBROQASIYA HÜQUQU
24. MÜBAHİSƏLƏRİN HƏLLİ QAYDASI

1. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

- 1.1. "Elektron avadanlıq və məişət texnikasının sığortası qaydaları" (bundan sonra bu qaydalar) Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə, "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının digər qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq hazırlanmışdır və elektron avadanlıq və məişət texnikasının könüllü sığortası üzrə qaydalar və şərtləri müəyyən edir.
- 1.2. Sığorta müqaviləsindən irəli gələn və bu Qaydalarda nəzərdə tutulmayan hallar Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi ilə tənzimlənir.
- 1.3. Bu Qaydalar, habelə sığortalı tərəfindən doldurulmuş sığortalanma haqqında ərizə (Əlavə) sığorta müqaviləsinin ayrılmaz hissəsi hesab olunur.
- 1.4. Bu Qaydalarla müəyyən olunan sığorta növü əmlakın yanğından və digər risklərdən sığortası sinfinə aiddir.

2. ƏSAS ANLAYIŞLAR

Bu Qaydalarda aşağıdakı əsas anlayışlardan istifadə olunur:

- 2.1. **elektron avadanlıq və məişət texnikası** – bu Qaydaların 4.2-ci bəndində göstərilən avadanlıq və texnika;
- 2.2. **sığortaçı** – "Sığorta fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən sığorta fəaliyyətini həyata keçirmək üçün müvafiq lisenziyaya malik olan, sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan sığorta hadisəsi baş verdiyi halda sığorta ödənişini vermək öhdəliyi daşıyan sığorta müqaviləsinin tərəfi olan sığorta şirkəti;
- 2.3. **sığortalı** - sığorta haqqı ödəyərək elektron avadanlıq və (və ya) məişət texnikasını sığorta etdirən sığorta müqaviləsinin tərəfi;
- 2.4. **sığorta olunan** - sığorta müqaviləsi əsasında elektron avadanlıq və (və ya) məişət texnikası ilə bağlı risklərlə əlaqədar əmlak mənafevləri sığortalanan şəxs;
- 2.5. **faýdalanan şəxs** - sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığorta ödənişi verilməli olan şəxs;
- 2.6. **sığorta riski** - sığorta obyektinə bağlı itkilərin və ya zərərlərin yaranmasına səbəb olan hadisənin baş verməsi və ya halın yaranması ehtimalı, həmçinin bu ehtimalla qarşı sığortaçının üzərinə götürdüyü öhdəlik;
- 2.7. **sığorta hadisəsi** - sığorta müqaviləsinə görə sığorta ödənişinin sığortalıya, sığorta olunana və ya digər faydalanan şəxslərə ödənilməsi üçün əsas olan, sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddət ərzində baş verən hadisə və ya yaranan hal;
- 2.8. **sığorta ödənişi** - sığorta hadisəsi baş verdikdə, sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığortaçı tərəfindən ödənilən maliyyə kompensasiyası;
- 2.9. **sığorta müqaviləsi** - sığortalının müvafiq sığorta haqqı ödəməsi müqabilində sığorta obyektinin məruz qala biləcəyi risklərlə bağlı itkilərin, dəyən zərərin əvəzinin və ya razılaşdırılan pul məbləğinin müəyyən bir hadisənin baş verməsi əsasında ödənilməsinin sığortaçı tərəfindən öhdəlik kimi götürülməsi şərtlərinin təsbit edildiyi yazılı razılaşma;
- 2.10. **sığorta şəhadətnaməsi** - sığorta müqaviləsinin bağlanmasını təsdiq edən və sığortaçı tərəfindən sığortalıya və (və ya) sığorta olunana verilən sənəd;
- 2.11. **sığorta obyektinə** - sığortalının, yaxud sığorta olunanın elektron avadanlıq və (və ya) məişət texnikası ilə bağlı qanunazidd olmayan əmlak mənafevi;
- 2.12. **sığorta predmeti** – bu Qaydalara münasibətdə sığortalanan elektron avadanlıq və (və ya) məişət texnikası;
- 2.13. **sığorta müddəti** – sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddət;
- 2.14. **sığorta haqqı** – sığorta etdirilən elektron avadanlıq və (və ya) məişət texnikası ilə əlaqədar risklərin qəbul edilməsi və ya bölüşdürülməsi müqabilində sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan qaydada sığortalının sığortaçıya ödəməli olduğu pul məbləği;
- 2.15. **sığorta məbləği** - sığortalanmış risklər üzrə sığortaçının öhdəliyinin sığorta müqaviləsi ilə müəyyənləşdirilmiş məbləğlə ifadə olunan son həddi;
- 2.16. **sığorta tarifi** - sığorta haqqının hesablanması üçün sığorta məbləğinə tətbiq edilən, faizlə ifadə olunan dərəcə;
- 2.17. **azadolma məbləği** - sığorta hadisəsi nəticəsində yaranan itkilərin və ya dəyən zərərin sığorta müqaviləsi ilə təminat verilməyən və sığortalının üzərində qalan hissəsi;
- 2.18. **sığorta tələbi** - sığorta hadisəsi baş verdikdə sığortalının, sığorta olunanın və ya faydalanan şəxsin sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi məqsədilə sığortaçıya ünvanladığı müraciəti;
- 2.19. **nəqliyyat vasitəsi** – sığortalının (sığorta olunanın) sahibliyində olan avtomobili.

3. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNİN TƏRƏFLƏRİ

- 3.1. **Sığortaçı** - bu Şərtlərə əsasən sığortaçı dedikdə «AtaSığorta» Açıq Səhmdar Cəmiyyəti başa düşülür.
- 3.2. **Sığortalı** - sığortalı qismində fəaliyyət qabiliyyətli fiziki şəxs və ya hüquqi şəxs çıxış edə bilər.

4. SİĞORTA OBYEKTİ VƏ PREDMETİ

- 4.1. Sığortalının, yaxud sığorta olunanın sığorta müqaviləsi ilə sığorta olunmuş əmlak ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan əmlak mənafeləri sığortanın obyektinə hesab olunur.
- 4.2. Bu Qaydaların məqsədlərinə uyğun olaraq aşağıdakı əmlaklar sığorta predmetinə hesab edilərək sığortalana bilər:
 - 4.2.1. Telefonlar: mobil telefonlar, smartfonlar, kommunikatorlar;
 - 4.2.2. Portativ kompüterlər: noutbuklar, netbuklar, planşetlər;
 - 4.2.3. Məişət avadanlıqları: soyuducular, qabyuyan, paltaryuyan və paltar qurudan maşınlar, televizorlar;
 - 4.2.4. Portativ avadanlıq: foto və video kameralar;
 - 4.2.5. Stasionar audio-video avadanlıq.
- 4.3. Aşağıdakı əmlaklar sığorta predmetinə hesab edilmir və sığortalanmır:
 - 4.3.1. hər hansı bir məlumat daşıyıcıları: yaddaş kartları, sərt disklər, flash yaddaş kartları, SİM kartları, və s.;
 - 4.3.2. hər hansı aksesuarlar - Bluetooth qulaqlıq, modemlər, çexol / çanta, və s.;
 - 4.3.3. adapterlər (şarj), kablərlər.

5. SİĞORTA RİSKLƏRİ

- 5.1. Sığortalıya bu Qaydalara əsasən aşağıdakı bəndlərin birində və ya bir neçəsində qeyd olunan risklər nəticəsində sığortalanmış elektron avadanlıq və ya məişət texnikasına dəyər bilən zərərlərdən sığorta təminatı verilir:
 - 5.1.1. **Yanğın** – alovlanma mənbəyindən asılı olmayaraq maddi ziyan vuran yanma, o cümlədən yüksək temperaturun, yanğın məhsullarının, eləcə də yanğının söndürülməsi üçün istifadə olunmuş su, köpük və digər vasitələrin təsiri, habelə yanğının birbaşa təsiri;
 - 5.1.2. **Partlayış** – qazların genişlənməyə meyilliyi nəticəsində böyük həcmdə enerjinin qısa müddət ərzində məhdud ölçüdə məkandan sürətlə çıxaraq azad olması prosesi;
 - 5.1.3. **İldırım vurmaları** - ildırımın sığortalanmış əmlakı birbaşa vurmaları;
 - 5.1.4. Yanğın, yaxud partlayışla əlaqədar meydana gələn **tüstü, buxar və hərarət** nəticəsində sığortalanmış əmlaka dəyər maddi zərərlər;
 - 5.1.5. **Daxili su** – aşağıdakı hallar nəticəsində dəymiş zərər:
 - 5.1.5.1. istilik, su, kanalizasiya, yanğınsöndürən və digər oxşar mühəndis sistemlərinin, eləcə də onlara birbaşa bağlı cihazların qəzası;
 - 5.1.5.2. yanğınsöndürən sistemlərin təsadüfi işə düşməsi;
 - 5.1.5.3. Sığortalıya (Sığorta olunan) məxsus olmayan qonşu tikililərdən, sahələrdən, yaşayış evlərindən və binalarından, mənzillərdən, otaqlardan daxil olan su nəticəsində subasma;
 - 5.1.6. **Təbii fəlakətlər:**
 - 5.1.6.1. zəlzələ, vulkan püskürməsi;
 - 5.1.6.2. daşqın, su basması;
 - 5.1.6.3. qasırğa, boran, fırtına, tufan; (sığorta hadisəsi küləyin Bofort şkalası üzrə gücü 8 baldan aşağı olmayan yəni sürəti 17.2 m/s az olmayan halda hesab edilə bilər)
 - 5.1.6.4. tsunami;
 - 5.1.6.5. yer sürüşməsi, çökmə, uçqun, sel;
 - 5.1.6.6. dolu;
 - 5.1.7. **Yol nəqliyyat hadisəsi** – sığortalının (sığorta olunanın) nəqliyyat vasitəsini idarə edərkən yol-nəqliyyat hadisəsi nəticəsində nəqliyyat vasitəsində olan əmlaka ziyan dəyməsi halı;
 - 5.1.8. **Düşmüş əşya:**
 - 5.1.8.1. Ağacların və/və ya onun hissələrin düşməsi (qurumuş ağacların düşməsi istisna olmaqla);
 - 5.1.8.2. Hava nəqliyyat vasitələrinin və ya onların hissələrinin düşməsi;

6. SİĞORTA HADİSƏSİ

Sığorta müqaviləsinə görə sığorta ödənişinin sığortalıya, sığorta olunan və ya digər faydalanan şəxslərə ödənilməsi üçün əsas olan, sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddət ərzində bu Qaydaların 5-ci bəndində nəzərdə tutulmuş risklərdən sığorta müqaviləsinə əsasən təminat verilmiş hər hansı birinin baş verməsi nəticəsində sığortalanmış elektron avadanlıq və ya məişət texnikasına zərər dəyməsi faktı sığorta hadisəsi sayılır.

7. SİĞORTA TƏMİNATINDA MƏHDUDİYYƏTLƏR

- 7.1. Sığorta müqaviləsində başqa cür nəzərdə tutulmursa, aşağıda göstərilən hallarda dəyən zərərlərə münasibətdə sığorta təminatı verilmir:
 - 7.1.1. Sığortalanmış əmlakın olduğu ərazidə aparılan partlatma işləri;
 - 7.1.2. Sığortalanmış əmlakın olduğu ərazidə tikinti (təmir və tamamlama daxil olmaqla), profilaktik, istismara vermə işlərinin aparılması;
 - 7.1.3. hadisənin baş verməsi ilə səbəbli əlaqəsi olan yanğın təhlükəsizlik tədbirlərinə Sığortalı (Sığorta olunan) tərəfindən əməl edilməməsi;
 - 7.1.4. yağış, qar, dolu, palçıq və digər mayelərin dam (dam ilə novun birləşmə yeri daxil olmaqla), açıq pəncərələr, açıq qapılar, o cümlədən, Sığortalı (Sığorta olunan) tərəfindən qəsdən açılmış dəliklərdən, habelə köhnəlmə və ya inşaat qüsurları nəticəsində açılmış dəliklər vasitəsi ilə Sığortalının (Sığorta olunanın) icarə və yaxud mülkiyyət hüququ ilə sahiblik etdiyi binaya, mənzilə, otağa daxil olması;
 - 7.1.5. Sığortalının (Sığorta olunanın) icarə və yaxud mülkiyyət hüququ ilə sahiblik etdiyi binada, mənzildə, otaqda sığortalı tərəfindən qəzalı vəziyyətdə olan və ya köhnəlmiş su, istilik, kanalizasiya, yanğınsöndürən sistemlərinin istismarı, bu sistemlərin istismarının normativ müddətlərinə riayət edilməməsi, yaxud bu sistemlərin Sığortalı (Sığorta olunan) tərəfindən lazımi istismarının (daxili bölüşdürülməsi) təmin edilməməsi;
 - 7.1.6. Sığortalanmış əmlakın olduğu ərazidə aparılan partlatma, qazıntı, torpaq boşluqların doldurulması, torpaq bərkətmə və digər tikinti-montaj, mədən çıxarma işləri nəticəsində baş vermiş yer sürüşməsi, çökmə, uçqun.
- 7.2. Sığortalanmış əmlakın zədələnməsi və ya məhv olması aşağıdakı səbəblərdən baş veribsə sığorta hadisəsi sayılmır:
 - 7.2.1. Sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortalanan əmlakın qüsurlarının, zədələrinin olması ilə bağlı Sığortalının məlumatlı olduğu halda bu barədə Sığortaçıya məlumat verməməsi;
 - 7.2.2. Binalarda, mənzillərdə, otaqlarda olan rütubətin təsiri;
 - 7.2.3. Sığortalanmış əmlakın istehsalçısı olmayan şirkət tərəfindən istehsal edilmiş aksesuarların istifadəsi;
 - 7.2.4. Sığortalanmış əmlakın təyinatına uyğun olmayan məqsədlər üçün istifadə edilməsi;
 - 7.2.5. Texniki xidmət və (və ya) təmir;
 - 7.2.6. İonlaşdırıcı və ya radioaktiv şüalanmanın təsiri (ultrabənövşəyi şüalar daxil olmaqla – uzunmüddətli günəş şüalarının təsiri və s.).
- 7.3. Aşağıda qeyd olunan hallar sığorta hadisəsi sayılmır:
 - 7.3.1. Təbii köhnəlmə;
 - 7.3.2. Sığortalıya (Sığorta olunana) məlum olmayan səbəblər nəticəsində sığortalanmış əmlakın zədələnməsi və ya məhv olması;
 - 7.3.3. Hər hansı məlumatların və (və ya) proqram təminatının məhv olması, pozulması, zədələnməsi;
 - 7.3.4. Sığortalanmış əmlakın eyniləşdirmə nömrəsinin oxunmasının qeyri-mümkün olması (nömrənin oxunmasının sığorta hadisəsinin növündən asılı olaraq mümkün olmaması halı istisna olmaqla).
 - 7.3.5. Aşağıdakı zədələrə münasibətdə də sığorta təminatı verilmir:
 - 7.3.5.1. Sığortalanmış əmlakın işləmə qabiliyyətinə təsir etməyən cızıq, qopuq və digər kosmetik zədələr;
 - 7.3.5.2. Hər hansı xarici zədə olmadan ekranın solması və (və ya) rəng ötürücülüüyünün pozulması;
 - 7.3.5.3. İstehsalçı qüsurları da daxil olmaqla hər hansı xarici zədə olmadan sığortalanmış əmlakda yaranan daxili zədələr;
 - 7.3.5.4. Hər hansı xarici zədə olmadan proqram təminatının və (və ya) mikroçiplərin işləməsində yaranan xətalər.
 - 7.3.6. Sığorta ərazisi xaricində baş vermiş zərərlər.
- 7.4. Aşağıdakı hallar nəticəsində sığortalanmış əmlaka dəymiş zərəərə görə Sığortaçı sığorta ödənişi vermək öhdəliyi daşımır:
 - 7.4.1. Sığortalının (Sığorta olunanın) qəsdən etdiyi hərəkətlər (istehsalçının texniki təlimatlarına və tövsiyələrinə qəsdən riayət etməmək də daxil olmaqla), habelə zərərin həcmnin azaldılması üçün mümkün olan tədbirləri qəsdən görməməsi;
 - 7.4.2. Hərbi əməliyyatlar;
 - 7.4.3. Vətəndaş müharibəsi, xalq hərəkatı və ya tətillər;
 - 7.4.4. Nüvə partlayışı, radiasiya, radioaktiv çirklənmənin təsiri;
 - 7.4.5. Dövlət orqanları tərəfindən müsadirə və ya məhv etmə.
- 7.5. Sığorta müqaviləsi bağlanarkən yuxarıda göstərilən istisna və məhdudiyətlər sığorta müqaviləsində razılaşdırılmaqla sığorta təminatına daxil edilə bilər.

8. SİĞORTA MƏBLƏĞİ

- 8.1. Sığorta məbləği sığorta müqaviləsi ilə müəyyənləşdirilir. Sığorta məbləği sığortalanan elektron avadanlıq və ya məişət texnikasının bazar dəyərindən artıq ola bilməz.
- 8.2. Sığorta müqaviləsində müəyyən edilmiş sığorta məbləği sığortalanan əşyanın bazar dəyərindən artıq olduğu halda (ikili və ya çoxqat sığorta halında), sığorta müqaviləsi müvafiq sığorta məbləğinin həmin dəyərdən artıq olan hissəsində etibarsızdır.
- 8.3. Sığorta müqaviləsində sığorta məbləği sığorta dəyərindən az olduğu halda, sığortaçı zərərin əvəzini sığorta məbləğinin sığorta dəyərinə olan nisbətində ödəyir, bir şərtlə ki, qismən sığorta barədə müddəa sığorta müqaviləsində əks edilmiş olsun.
- 8.4. Sığorta ödənişi həyata keçiriləndən sonra sığorta məbləği həyata keçirilmiş sığorta ödənişi məbləğində azalır.

9. AZADOLMA

- 9.1. Sığorta müqaviləsində aşağıdakı növlərdə azadolma məbləğləri müəyyən edilə bilər:
 - 9.1.1. **Şərtlə azadolma məbləği** – bu növ azadolma məbləği nəzərdə tutulduqda, sığorta hadisəsi nəticəsində zərər məbləği, əmlakın qismən sığortası halında isə zərər məbləğinin sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi üçün tətbiq edilən hissəsi azadolma məbləğindən çox olduqda və ya sığorta müqaviləsində razılaşdırılmış hər hansı digər halın baş verməsi şərtlə azadolma məbləği tətbiq olunmur.
 - 9.1.2. **Şərtsiz azadolma məbləği** - bu növ azadolma məbləği nəzərdə tutulduqda azadolma məbləği zərər məbləğindən, əmlakın qismən sığortası halında isə zərər məbləğinin sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi üçün tətbiq edilən hissəsindən çıxılır.
- 9.2. Azadolma məbləği həm pul məbləği, həm də sığorta məbləğinin və ya zərər məbləğinin faiz nisbəti ilə ifadə oluna bilər.
- 9.3. Sığorta müqaviləsində müxtəlif hallar üçün müxtəlif azadolma məbləğləri müəyyən oluna bilər.

10. SİĞORTA HAQQI

- 10.1. Sığorta haqqı sığorta müqaviləsində göstərilən müddətdə və qaydada sığortalı tərəfindən Sığortaçıya ödənilən haqdır.
- 10.2. Sığorta haqqının miqdarı sığorta məbləği, sığorta təminatı (verilən risklər), sığorta müddəti və sığorta tariflərindən asılı olaraq hesablanır.
- 10.3. Sığorta müqaviləsində sığorta haqqının birdəfəlik və ya hissə-hissə ödənilməsi razılaşdırıla bilər.
- 10.4. Müqavilədə başqa cür nəzərdə tutulmamışdırsa, sığorta müqaviləsi sığorta haqqının ilk hissəsinin və ya tam ödənilməsindən sonra qüvvəyə minir.
- 10.5. Sığorta haqqı və ya onun hissəsi vaxtında ödənilmədikdə, sığortaçı onun ödənilməsi üçün bu Qaydaların 10.6. bəndinin tələbini nəzərə alaraq, yazılı surətdə 15 günədək müddət müəyyən edə bilər.
- 10.6. Hər bir halda sığorta haqqı və ya onun razılaşdırılmış ilk hissəsi sığorta müqaviləsi bağlandığı gündən 1 aydan gec olmayaraq ödənilməlidir.

11. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNİN BAĞLANMASI

- 11.1. Sığorta müqaviləsi sığortalının sığortalanma haqqında ərizəsi əsasında bağlanılır. Sığortalanma haqqında ərizə Qaydalara Əlavədə nəzərdə tutulmuş ərizə formasının doldurulması yolu ilə tərtib edilir.
- 11.2. Sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortalı özünə məlum olan, habelə sığortaçının tələb etdiyi və müqavilədən imtina etmək, yaxud onu məzmunu dəyişdirilmiş şəkildə bağlamaq qərarına təsir göstərə bilən bütün hallar barədə sığortaçıya məlumat verməlidir.
- 11.3. Sığorta müqaviləsi yazılı formada aşağıdakı kimi bağlanılır:
 - 11.3.1. Tərəflərin bu Qaydalar əsasında sığorta müqaviləsi adlanan sənədi tərtib edərək qarşılıqlı imzalaması yolu ilə;
 - 11.3.2. Sığortalının bu Qaydalarla tanış olmasını və onun şərtləri ilə razılaşmasını yazılı qaydada təsdiq etməsi şərti ilə sığortaçı tərəfindən sığortalıya sığorta şəhadətnaməsinin və bu Qaydaların bir nüsxəsinin verilməsi yolu ilə.
- 11.4. Bu Qaydaların 11.3.2-ci bəndində nəzərdə tutulmuş halda sığorta şəhadətnaməsində sığorta predmetinin sığortalandığı risklər konkret olaraq sadalanmalıdır.
- 11.5. Bu Qaydaların 11.3-cü bəndində nəzərdə tutulmuş sığorta müqaviləsinin formaları elektron sənəd formasında da bağlana bilər.

12. SİĞORTA MÜDDƏTİ VƏ SİĞORTA ƏRAZİSİ

- 12.1. Sığortanın müddəti sığorta müqaviləsi ilə müəyyən olunur.
- 12.2. Sığortaçının sığorta müqaviləsi üzrə öhdəlikləri sığorta müqaviləsində göstərilən sığorta müddətinin başlanması tarixindən yaranır, bu şərtlə ki, sığorta haqqı və ya onun sığorta müqaviləsi ilə müəyyən olunmuş ilk hissəsi həmin tarixdən etibarən 1 aydan gec olmayaraq ödənilmiş olsun.
- 12.3. Sığorta haqqı və ya onun sığorta müqaviləsi ilə müəyyən olunmuş birinci hissəsi bu Qaydaların 12.2-ci bəndində müəyyən edilmiş müddətdə ödənilmədikdə sığorta müqaviləsi qüvvədən düşmüş hesab olunur.
- 12.4. Sığorta haqqının sığorta müqaviləsi ilə müəyyən olunmuş növbəti hissəsi sığorta müqaviləsində həmin hissənin ödənilmə tarixi kimi müəyyən edilən tarixdən sonrakı 15 gün müddətində ödənilmədikdə, sığorta müqaviləsi həmin müddətin başa çatması ilə qüvvədən düşmüş hesab olunur.
- 12.5. Bu Qaydaların 14.1.9.-ci bəndi istisna olmaqla, sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam vermə üçün əsas olan hər hansı digər hal yarandıqda, sığorta müqaviləsi həmin halın yarandığı andan etibarən qüvvədən düşmüş hesab edilir.
- 12.6. Sığorta müqaviləsində başqa cür nəzərdə tutulmamışdırsa, sığorta müqaviləsi Azərbaycan Respublikasının ərazisində qüvvədədir.
- 12.7. Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu ərazi tərəflərin yazılı razılığı ilə dəyişdirilə bilər.

13. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNƏ ƏLAVƏLƏR VƏ DƏYİŞİKLİKLƏRİN EDİLMƏSİ

- 13.1. Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddət ərzində ona tərəflərin razılığı ilə Azərbaycan Respublikasının sığorta qanunvericiliyinə zidd olmayan və sığortalının vəziyyətini bu Qaydaların şərtlərinə nisbətən pisləşdirməyən əlavələr və dəyişikliklər edilə bilər. Bu tələbə uyğun olmayan əlavələr və dəyişikliklər etibarsızdır.
- 13.2. Sığortaçı sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddətdə sığorta riskinin artmasına səbəb olan dəyişikliklər barədə məlumat aldıqda sığorta müqaviləsinin şərtlərinin dəyişdirilməsini, o cümlədən sığorta haqqının artırılmasını tələb edə bilər. Sığortalı bu tələblə razılaşmadıqda, sığortaçı sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilməsini tələb edə bilər.

14. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNƏ VAXTINDAN ƏVVƏL XİTAM VERİLMƏSİ

- 14.1. Sığorta müqaviləsinə aşağıdakı hallarda vaxtından əvvəl xitam verilir:
 - 14.1.1. sığorta predmeti artıq mövcud olmadıqda;
 - 14.1.2. aşağıdakı hallar istisna olmaqla, sığortalı fiziki şəxs öldükdə və ya sığortalı hüquqi şəxs ləğv olunduqda:
 - 14.1.2.1. əmlak sığortası müqaviləsinə bağlanmış sığortalı sığorta müqaviləsi bağlayarkən sığortalanmış əmlakı qəbul edəcək hər hansı şəxsi təyin etmiş olduğu, habelə sığorta hadisəsi baş verəndə sığortaçının razılığı ilə onu dəyişdirmiş olduğu hallarda sığortalı fiziki şəxs vəfat edərsə, onun həmin müqavilə üzrə hüquq və vəzifələri Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi ilə müəyyən olunmuş vərəsəlik qaydasında sığortalanmış əmlakı qəbul edən şəxsə keçir;
 - 14.1.2.2. müqavilədə başqa şərtlər müəyyən edilməmişdirsə, sığortalının hüquq və vəzifələri sığorta predmeti olan miras əmlakın yeni mülkiyyətçisinə, sahibinə və ya istifadəçisinə həm onun özünün, həm də sığortaçının müqavilədə rəsmiləşdirilən razılığı ilə keçir;
 - 14.1.2.3. sığortalı olan hüquqi şəxs sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu dövrdə yenidən təşkil edildikdə, onun həmin müqavilə üzrə hüquq və vəzifələri müvafiq hüquq varisinə keçir.
 - 14.1.3. Sığorta müqaviləsi üzrə sığortalı olmayan sığorta olunan vəfat etdikdə, sığortalının onun başqası ilə əvəz olunması təklifinə sığortaçı etiraz etdikdə;
 - 14.1.4. sığorta müqaviləsində digər hal nəzərdə tutulmamışdırsa, sığortalanmış əmlak özgəninkiləşdirilərkən, sığortaçı sığortalının hüquq və vəzifələrinin əmlakın yeni mülkiyyətçisinə, sahibinə və ya istifadəçisinə keçməsinə etiraz etdikdə; əmlak özgəninkiləşdirilərkən sığortaçı sığortalının hüquq və vəzifələrinin əmlakın yeni mülkiyyətçisinə, sahibinə və ya istifadəçisinə keçməsinə etiraz etmədikdə, əlavə sığorta haqqı ödənilmədən sığorta müqaviləsi üzrə sığortalı dəyişdirilir;
 - 14.1.5. sığorta hadisəsinin baş verməsi ehtimalı olmadıqda və sığorta riskinin mövcudluğu, səbəbi sığorta hadisəsi olmayan hallara görə başa çatdıqda;
 - 14.1.6. sığortaçı sığortalı qarşısında öz öhdəliklərini tam olaraq yerinə yetirdikdə;
 - 14.1.7. sığortalı sığorta haqqını sığorta müqaviləsində müəyyən edilən qaydada ödəmədikdə;
 - 14.1.8. sığorta marağı artıq mövcud olmadıqda;
 - 14.1.9. sığortalı və ya sığortaçı sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi tələbi ilə çıxış etdikdə.

15. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNƏ VAXTINDAN ƏVVƏL XİTAM VERMƏ İLƏ BAĞLI XƏBƏRDAR ETMƏ

- 15.1. Bu Qaydaların 14-cü bəndində göstərilən hallarda sığorta müqaviləsinə xitam verilməsi üçün əsas olan şərait yarandıqda, bu Qaydaların 15.2.-ci bəndi nəzərə alınmaqla müqaviləyə xitam verilməsində maraqlı olan tərəf dərhal digər tərəfi bu barədə xəbərdar etməlidir.
- 15.2. Sığorta müqaviləsinə bu Qaydaların 14.1.9.-cu bəndinə uyğun olaraq sığortalının və ya sığortaçının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verilərkən, bu barədə bir tərəf digərinə ən azı 30 gün əvvəl (sığorta müqaviləsi beş ildən çox müddətə bağlanmış olduqda 60 gün, 3 aydan az müddətə bağlanmış olduqda isə 5 iş günü əvvəl) tələbini əsaslandırıcı yazılı bildiriş göndərməlidir.

16. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNƏ VAXTINDAN ƏVVƏL XİTAM VERMƏNİN NƏTİCƏLƏRİ

- 16.1. Sığorta müqaviləsinə (qrup halında sığorta zamanı həm də müqaviləyə hər hansı bir sığorta predmetinə münasibətdə) sığortalının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verildikdə, sığortaçı həmin müqavilə üzrə (qrup halında sığorta zamanı isə müqavilənin hər hansı sığorta predmeti ilə bağlı sığorta haqqına mütənasib olan) sığorta haqqının qaytarılan hissəsindən işlərin aparılması xərclərinin müqavilənin qurtarmamış müddətinə mütənasib hissəsini çıxmaqla həmin müddət üçün sığorta haqlarını ona qaytarır. Sığortalının sığorta müqaviləsinə xitam verilməsi ilə bağlı tələbi sığortaçının sığorta müqaviləsi üzrə vəzifələrini yerinə yetirməməsi ilə bağlıdırsa, sığortaçı sığorta haqlarını (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarını) bütünlüklə sığortaliya qaytarır.
- 16.2. Sığorta müqaviləsinə (qrup halında sığorta zamanı, həm də müqaviləyə hər hansı bir sığorta predmetinə münasibətdə) sığortaçının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verildikdə o, sığorta haqlarını (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarını) bütünlüklə sığortaliya qaytarır; əgər bu tələb sığortalının sığorta müqaviləsi üzrə vəzifələrini yerinə yetirməməsi ilə bağlıdırsa, sığortaçı müqavilənin qurtarmamış müddəti üçün sığorta haqlarını (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarını) qaytarır. Bu halda sığortaçı sığorta müqaviləsi üzrə (qrup halında sığorta zamanı isə müqavilənin hər hansı sığorta predmeti ilə bağlı sığorta haqqına mütənasib olan) sığorta haqqının qaytarılan hissəsindən işlərin aparılması xərclərinin müqavilənin qurtarmamış müddətinə mütənasib hissəsini çıxar bilər.
- 16.3. Sığorta müqaviləsinə (qrup halında sığorta zamanı həm də müqaviləyə hər hansı bir sığorta predmetinə münasibətdə) vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək sığortaçı tərəfindən sığortaliya ödənilmiş sığorta haqqına (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarına) bərabər və ya ondan çox miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, sığorta haqqı (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqları) sığortaliya qaytarılmır.
- 16.4. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək ödənilmiş sığorta haqqından (qrup halında sığorta zamanı həm də müqavilənin hər hansı bir sığorta predmeti üzrə ödənilmiş sığorta haqlarından) az miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, həmin sığorta haqqı məbləği ilə sığorta ödənişi məbləği arasındakı fərq miqdarında sığorta haqqının sığortaliya qaytarılması müvafiq olaraq bu Qaydaların 16.1.-ci və 16.2.-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.

17. TƏRƏFLƏRİN HÜQUQLARI VƏ VƏZİFƏLƏRİ

- 17.1. Sığortalının hüquqları:
 - 17.1.1. sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortalı sığortaçının müstəqil auditor tərəfindən təsdiqlənmiş illik balans və fəaliyyətinin illik yekunlarına dair maliyyə nəticələri ilə tanış olmaq;
 - 17.1.2. sığorta şəhadətnaməsi itdiyi halda sığortaçıdan onun dublikatını almaq;
 - 17.1.3. sığorta müqaviləsinin şərtləri və bu Qaydalar barədə sığortaçıdan izahatlar almaq;
 - 17.1.4. sığorta müqaviləsinin şərtlərinin dəyişdirilməsi təklifi ilə çıxış etmək;
 - 17.1.5. qanunla və bu Qaydalarda nəzərdə tutulmuş digər hüquqlardan istifadə etmək;
- 17.2. Sığortalının vəzifələri:
 - 17.2.1. sığortalanma haqqında ərizədə qoyulan suallara doğru cavablar vermək;
 - 17.2.2. sığorta haqqını sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulmuş müddətdə və miqdarda ödəmək;
 - 17.2.3. sığortaçını sığorta hadisəsi barədə məlumatlandırmaq. Bu vəzifə faydalanan şəxs tərəfindən də yerinə yetirildikdə qənaətbəx hesab edilir;

- 17.2.4. sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortalanma haqqında ərizə formasında göstərilən və özünə məlum olan, sığortaçının müqavilədən imtina etmək, yaxud onu məzmunu dəyişdirilmiş şəkildə bağlamaq qərarına təsir göstərə bilən bütün hallar barədə sığortaçıya məlumat vermək;
- 17.2.5. Sığorta müqaviləsi bağlandıqdan sonra həmin müqavilənin qüvvədə olduğu müddət ərzində sığortalı sığorta riskinin dəyişməsinə təsir göstərə bilən hallar barədə bildiyi və ya bilməli olduğu tarixdən 5 iş günü müddətində bu barədə sığortaçıya yazılı məlumat verməlidir;
- 17.2.6. qanunla və bu Qaydalarda nəzərdə tutulan digər vəzifələri yerinə yetirmək;
- 17.3. Sığortaçının hüquqları:
- 17.3.1. sığortalının verdiyi məlumatların düzgünlüyünü yoxlamaq;
- 17.3.2. sığortalının sığortalanma haqqında ərizədə qoyulan suallara qəsdən həqiqətə uyğun olmayan cavablar verməsini sığorta müqaviləsinin qüvvəyə mindiyi tarixdən sonra aşkar edildikdə, həmin müqaviləyə vaxtından əvvəl xitam verilməsi tələbi ilə çıxış etmək;
- 17.3.3. qanunla və bu Qaydalarda nəzərdə tutulmuş digər hüquqlardan istifadə etmək;
- 17.4. Sığortaçının vəzifələri:
- 17.4.1. sığortalıya bu Qaydaların əlavə edildiyi sığorta şəhadətnaməsi vermək;
- 17.4.2. sığorta hadisəsi hesab edilə bilən, araşdırılması və ya qeydə alınması tələb olunan hadisələr barədə səlahiyyətli dövlət orqanlarına belə hadisələrin baş verməsi faktını və (və ya) səbəbini, habelə nəticələrini təsdiq edən sənədin alınması üçün yazılı sorğu göndərmək;
- 17.4.3. qanunla və bu Qaydalarda nəzərdə tutulan digər vəzifələri yerinə yetirmək.
- 17.5. Aşağıdakı hallarda sığortaçının sığortalı qarşısında öhdəlikləri tam olaraq yerinə yetirilmiş hesab edilir:
- 17.5.1. Sığorta müqaviləsi üzrə verilmiş sığorta ödənişlərinin ümumi həcmi ümumi sığorta məbləğinə bərabər olduqda;
- 17.5.2. sığorta müqaviləsi üzrə sığorta məbləği ilk sığorta hadisəsi üzrə nəzərdə tutulduğu hallarda, ilk sığorta hadisəsi üzrə sığorta ödənişi verildikdə.

18. SİĞORTA HADİSƏSİ BAŞ VERDİKDƏ SİĞORTALININ VƏZİFƏLƏRİ

- 18.1. Sığorta hadisəsinin baş verməsi barədə sığortalı və ya sığorta olunan şəxs, yaxud faydalanan şəxs hadisədən xəbər tutduqdan sonra mümkün olan ən qısa müddət ərzində sığortaçıya və ya onun nümayəndəsinə, eyni zamanda həmin hadisə barədə məlumatlandırılmalı olan səlahiyyətli dövlət orqanlarına hər hansı vasitə ilə xəbər verməlidir.
- 18.2. Sığorta hadisəsinin baş verməsi barədə sığortaçıya məlumat vermiş sığortalı və ya sığorta olunan, həmçinin faydalanan şəxs bu Qaydaların 18.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş səlahiyyətli dövlət orqanlarına həmin hadisə barədə xəbər verməmişdirsə, sığortaçı qeyd olunan orqanları bu hadisə barədə dərhal məlumatlandırmalıdır.
- 18.3. Bu Qaydaların 18.1-ci bəndində üzərinə məlumatlandırma vəzifəsi qoyulan şəxslərdən başqa digər şəxslər, o cümlədən səlahiyyətli dövlət orqanları və müvafiq hallarda zərərçəkən tərəfindən də sığorta hadisəsinin baş verməsi haqqında hər hansı vasitə ilə sığortaçıya xəbər verilməsi sığorta hadisəsi barədə məlumatlandırılma hesab edilir.
- 18.4. Sığorta hadisəsi zamanı sığortalı mümkün zərərin qarşısını almaq və miqdarını azaltmaq üçün bütün ağılabatan və mümkün tədbirləri görməlidir.
- 18.5. Sığortaçı sığorta hadisəsi və onun nəticələri ilə əlaqədar sığortalının bütün hərəkətləri üzərində nəzarət etmək və sığorta ödənişinin həyata keçirilməsinə təsir edə bilən bütün məsələlər haqqında qərar qəbul etmək imkanına malik olmalıdır.
- 18.6. Sığortalı sığorta hadisəsi nəticəsində zərər çəkmiş sığorta predmetini sığortaçı baxış keçirənə qədər sığorta hadisəsindən dərhal sonrakı vəziyyətdə saxlamağa borcludur.
- 18.7. Sığortalı sığorta hadisəsinə aid bütün sənədləri və məlumatı sığortaçıya təqdim etmək öhdəliyi daşıyır.
- 18.8. Sığorta hadisəsi ilə bağlı bütün rəsmi və qeyri-rəsmi təhqiqatlarda sığortaçı öz hesabına sığortalının maraqlarını təmsil və müdafiə etməyə haqlıdır.
- 18.9. Sığorta hadisəsi faktının və şəraitinin, eyni zamanda zərərin miqdarının sübut edilməsi üçün sığortalı malik olduğu və həmçinin qanunvericiliyə və adi təcrübəyə müvafiq olaraq əldə etməli olduğu bütün sənədləri sığortaçıya təqdim etməyə borcludur.

19. ZƏRƏRİN QIYMƏTLƏNDİRİLMƏSİ

- 19.1. Sığorta hadisəsi nəticəsində dəymiş zərərin miqdarını sığortalının, sığorta olunanın və ya faydalanan şəxsin, yaxud onların nümayəndəsinin təqdim etdiyi sığorta tələbi əsasında mümkün olan ən qısa müddət ərzində sığortaçı

müəyyən edir.

- 19.2. Sığortaçı dəymiş zərəri müxtəlif üsullarla, o cümlədən zərər dəymiş predmetin və ya hadisə yerinin fiziki və texniki xüsusiyyətlərini müxtəlif vasitələrlə təyin etməklə, sxem və cizgilər tərtib etməklə, foto və video çəkilişlər aparmaqla, bilavasitə özü və ya «Sığorta fəaliyyəti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 10.10-cu maddəsinin tələbini nəzərə almaqla nümayəndəsi kimi təyin etdiyi sığorta sahəsində yardımçı fəaliyyət göstərən müvafiq şəxs vasitəsilə qiymətləndirir.
- 19.3. Sığorta hadisəsi nəticəsində dəyən zərərin sığortaçı tərəfindən qiymətləndirilməsi, habelə miqdarı barədə tərəflər arasında razılıq əldə edilmədikdə, zərərin miqdarının qiymətləndirilməsi «Sığorta fəaliyyəti haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun 10.10-cu maddəsinin tələbi nəzərə alınmaqla, təyin olunan müstəqil ekspert tərəfindən aparılır.
- 19.4. Sığorta hadisəsinin araşdırılması və zərərin qiymətləndirilməsi üçün təyin olunan müstəqil ekspertlər və sığorta sahəsində yardımçı fəaliyyət göstərən şəxslər bununla bağlı sığortaçının malik olduğu bütün hüquqlardan istifadə edə bilirlər.
- 19.5. Əmlak sığortası müqaviləsi üzrə sığortalı, sığorta olunan və ya üçüncü şəxs aşağıdakı hallar istisna olmaqla, zərər dəymiş əmlakı sığorta hadisəsindən dərhal sonrakı vəziyyətdə sığortaçıya və ya onun səlahiyyətli nümayəndəsinə təqdim etməlidir:
 - 19.5.1. Zərərin qarşısını alınması və ya həcmnin azaldılması, sığorta hadisəsinin nəticələrinin aradan qaldırılması, yaxud digər fəsadlara səbəb olmaması, habelə zərər dəymiş əmlakın sonrakı itkiləri üçün təhlükə ehtimalına səbəb ola bilən nəzarətsiz halda qalmaması, başqa şəxslərin hərəkətinə və ya fəaliyyətinə mane olmaması üçün zəruri tədbirlərin görülməsi, o cümlədən bu məqsədlərlə əmlakın hadisə yerindən kənarlaşdırılması zamanı zərər dəymiş əmlakın hadisədən dərhal sonrakı vəziyyətdə saxlanması mümkün olmadıqda;
 - 19.5.2. sığortaçı sığorta hadisəsi barədə bu Qaydalarda nəzərdə tutulmuş qaydada məlumatlandırıldıqdan 5 gün müddətində onun nümayəndəsi zərər dəymiş əmlaka baxış keçirmədikdə;
 - 19.5.3. digər hallarda zərər dəymiş əmlakın sığorta hadisəsindən dərhal sonrakı vəziyyətdə saxlanmamasına sığortaçının yazılı razılığı olduqda.

20. SİĞORTA ÖDƏNİŞİNİN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ QAYDASI VƏ ŞƏRTLƏRİ, SİĞORTA ÖDƏNİŞİNİN VERİLMƏSİ ÜÇÜN TƏLƏB OLUNAN SƏNƏDLƏR

- 20.1. Sığorta ödənişi aşağıdakılardan hər birinin mövcud olduğu halda həyata keçirilir:
 - 20.1.1. sığorta hadisəsi baş verdikdə, sığortalının, sığorta olunanın və ya faydalanan şəxsin sığortaçıya ünvanladığı sığorta tələbi;
 - 20.1.2. sığorta hadisəsi hesab edilə bilən hadisə ilə bağlı hər hansı dövlət orqanına məlumat verilməlidirsə, həmin orqanın hadisə barədə təqdim etdiyi müvafiq sənəd;
- 20.2. Bu Qaydaların 20.1.-ci bəndində nəzərdə tutulan sənədlərdən sonuncusunun sığortaçıya daxil olduğu tarixdən 7 iş günündən gec olmayaraq sığortaçı sığorta ödənişini verməli, yaxud sığortalıya, sığorta olunana və ya faydalanan şəxsə sığorta ödənişinin verilməsindən imtina haqqında yazılı şəkildə əsaslandırılmış bildiriş təqdim etməlidir;
- 20.3. Zərərin miqdarı barədə tərəflər arasında razılıq əldə edildikdən sonra sığorta hadisəsi üzrə sığorta ödənişi sığortaçının seçimi əsasında aşağıdakı formalarda həyata keçirilir:
 - 20.3.1. əmlaka qismən zərər dəydikdə:
 - 20.3.1.1. zərər məbləğinin pul şəklində faydalanan şəxsə ödənilməsi;
 - 20.3.1.2. sığorta hadisəsi nəticəsində dəyən zərərin aradan qaldırılması üçün sığortalıya (sığorta olunana və ya faydalanan şəxsə) göstərilən xidmətlərin və ya satılan əşyaların dəyərinin xidmət göstərənə və ya satıcıya ödənilməsi;
 - 20.3.1.3. əmlakın təmiri və ya bərpası.
 - 20.3.2. əmlak tam məhv olmuş (əmlakın sığorta hadisəsindən əvvəlki vəziyyətə çatdırılması üçün təmiri və ya bərpasına tələb olunan xərclərin əmlakın bazar dəyərinin 80 %-ni və ya daha çox hissəsini təşkil etməsi) hesab edildikdə:
 - 20.3.2.1. sığorta məbləğindən çox olmamaq şərti ilə əmlakın sığorta hadisəsi baş verdiyi andan dərhal əvvəlki bazar dəyərinin pul şəklində ödənilməsi. Bu zaman sığortaçının əmlakın qalıqlarına münasibətdə öz seçimi əsasında aşağıdakı hüquqları var:
 - 20.3.2.1.1. əmlakın qalıqlarının dəyərini sığorta ödənişi məbləğindən çıxmaq;
 - 20.3.2.1.2. həmin qalıqların onun mülkiyyətinə verilməsini tələb etmək.
 - 20.3.2.2. sığortalanmış əmlakın eyni marka və modeldən olan, habelə eyni texniki vəziyyətdə olan digər əmlak ilə əvəz edilməsi.
- 20.4. Təmir və ya bərpa işlərinə aşağıdakılar daxil deyil:
 - 20.4.1. profilaktik texniki xidmət və təmir ilə bağlı xərclər, sığorta hadisəsinin baş verməsindən asılı olmayaraq tələb olunan zəruri təmir xərcləri;
 - 20.4.2. SIM kartın məhv olması ilə bağlı onu yenisi ilə əvəz etməsi üçün çəkilən xərclər;

- 20.4.3. Proqram təminatının və ya məlumatların bərpası ilə bağlı çəkilən xərclər;
- 20.4.4. Zəruri xərclərdən artıq çəkilmiş xərclər.
- 20.5. Sığorta ödənişinin ödənilməsi zamanı sığortaçı sığorta ödənişi məbləğindən sığortalının ona ödəməli olduğu, vaxtı çatmış və ya gecikdirilmiş sığorta haqqı məbləğini tutmaq hüququna malikdir.
- 20.6. Sığorta müqaviləsində müəyyən edilmiş sığorta məbləği həmin müqavilə üzrə verilmiş sığorta ödənişi həcmində azalmış hesab olunur, bu halda sığorta məbləğinin azalmış hissəsinə uyğun olaraq, əlavə sığorta haqqı ödənilməklə sığorta müqaviləsində müəyyən edilmiş sığorta məbləği bərpa edilə bilər.

21. SIĞORTA ÖDƏNİŞİNİN VERİLMƏSİNDƏN İMTİNANIN ƏSASLARI

- 21.1. Sığortaçı sığorta ödənişinin verilməsindən aşağıdakı hallarda imtina edir:
- 21.1.1. bu Qaydaların 18.1-ci bəndinin tələblərinə əməl edilməməsi nəticəsində sığortaçı hadisənin sığorta hadisəsi olub-olmamasını müəyyənləşdirmək imkanından məhrum olması;
- 21.1.2. Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş məsuliyyəti istisna edən hallardan başqa, sığortalının, müvafiq hallarda zərərçəkənin müvafiq hadisənin baş verməsinə yönələn qəsdən etdiyi hərəkəti və ya hərəkətsizliyi, habelə hadisə ilə birbaşa səbəb əlaqəsində olan qəsdən cinayət törətməsi;
- 21.1.3. müqavilə ilə hərbi risklərin sığortalanması nəzərdə tutulmadıqda, hadisənin baş verməsinin hərbi əməliyyatlar və ya hərbi xarakterli tədbirlər hesab edilən halların nəticəsi olması;
- 21.1.4. sığortalının sığortalanmış əmlaka dəyən zərərin qarşısını almaq və ya həcmi azaltmaq üçün lazimi və mümkün tədbirləri görmək iqtidarında olduğu halda, həmin tədbirləri qəsdən görməməsi; bu zaman sığorta ödənişindən o həcmdə imtina edilə bilər ki, sığortalı mümkün tədbirləri görmüş olsaydı, zərərin məbləği həmin həcmdə azalmış olardı;
- 21.1.5. zərər dəymiş əmlakın sığortaçıya təqdim edilməsi ilə bağlı bu Qaydaların 19.5-ci maddəsinə riayət edilməməsinin sığortaçı zərərin həcmi müəyyənləşdirmək imkanından tam və ya qismən məhrum etməsi;
- 21.1.6. bu Qaydaların 21.2-ci bəndi nəzərə alınmaqla, sığorta predmeti, həmçinin sığorta olunan şəxs və (və ya) sığorta hadisəsi barəsində sığortalının sığortaçıya qəsdən yanlış məlumat verməsi nəticəsində sığortaçının sığorta riskini qiymətləndirmək, həmçinin sığorta hadisəsinin səbəblərini və (və ya) dəyən zərərin həcmi müəyyənləşdirmək imkanından tam və ya qismən məhrum olması;
- 21.1.7. əmlakın sığortası üzrə sığortalı, sığorta olunan və ya faydalanan şəxsin zərərin əvəzini tam olaraq zərər dəyməsində təqsirli olan şəxsdən alması; zərərverən zərərin əvəzini qismən ödəmiş olduqda sığorta ödənişindən ödənilmiş məbləğ həcmində imtina edilir;
- 21.1.8. baş vermiş hadisənin sığorta müqaviləsinə görə sığorta hadisəsi hesab edilməməsi;
- 21.1.9. sığorta haqqının növbəti hər hansı bir hissəsinin müqavilədə nəzərdə tutulmuş ödənilməsi müddəti başa çatdıqdan 15 gün sonra, bu Qaydaların 10.5 bəndində nəzərdə tutulmuş halda isə sığortaçının müəyyən etdiyi müddətin başa çatmasından 3 gün sonra sığorta hadisəsinin baş verməsi halında sığorta haqqının müvafiq hissəsi ödənilməmiş olduqda.
- 21.2. Bu Qaydaların 11.2-ci bəndində nəzərdə tutulmuş məlumatların yanlışlığı sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortaçıya məlum olduqda və ya sığortalı yanlış məlumatların verilməsində təqsirli olmadıqda, habelə tələb olunan məlumata sığortalının cavab verməməsinə baxmayaraq sığorta müqaviləsi bağlanmış olduğu halda sığortaçı sığorta ödənişinin verilməsindən imtina üçün yanlış məlumatın verilməsi və ya tələb olunan məlumatın verilməməsi faktına əsaslanıbilməz.
- 21.3. Bu Qaydaların 21.1.5-ci yarımbəndində müəyyən edilmiş hallarda sığortaçı zərərin həcmi müəyyənləşdirmək imkanından tam və ya qismən məhrum olduqda belə, aşkar faktlarla sübut olunan həcmdə sığorta ödənişindən imtina edə bilməz.
- 21.4. Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş məsuliyyəti istisna edən hallardan başqa, sığorta hadisəsi onun baş verməsinə yönələn, sığorta müqaviləsi üzrə sığortalı və (və ya) sığorta olunan hesab edilməyən faydalanan şəxsin qəsdən etdiyi hərəkəti və ya hərəkətsizliyi nəticəsində baş verdikdə, həmin faydalanan şəxs sığorta ödənişini almaq hüququndan məhrum olur.

22. SIĞORTA MÜQAVİLƏSİNİN ŞƏRTLƏRİNİN YERİNƏ YETİRİLMƏMƏSİNƏ VƏ YA LAZİMİ QAYDADA YERİNƏ YETİRİLMƏMƏSİNƏ GÖRƏ TƏRƏFLƏRİN MƏSULİYYƏTİ

- 22.1. Sığorta müqaviləsinin şərtlərinin yerinə yetirilməməsinə və ya lazimi qaydada yerinə yetirilməməsinə görə tərəflər

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

23. SUBROQASIYA HÜQUQU

- 23.1. Sığortalanmış əmlaka dəymiş zərərin əvəzini ödəmiş sığortaçı sığorta ödənişi almış şəxsin ona dəymiş zərəərə görə məsuliyyət daşıyan şəxsə qarşı malik olduğu hüquqlardan və vasitələrdən istifadə edə bilər.
- 23.2. Faydalanan şəxsin zərərverən şəxsə qarşı zərərin əvəzini ödəmək tələbi (iddiası) ilə bağlı hüququ sığorta ödənişini vermiş sığortaçıya subroqasiya qaydasında onun verdiyi sığorta ödənişi məbləğində keçir.
- 23.3. Faydalanan şəxs sığorta ödənişini aldıqda subroqasiya hüququnun həyata keçirilməsi üçün özündə olan bütün lazımi sənədlərlə sığortaçını təmin etməlidir.
- 23.4. Faydalanan şəxs zərərverən şəxsə qarşı iddiadan və ya tələbi təmin edən hüquqlardan, yaxud lazımi sənədləri sığortaçıya verməkdən imtina etdikdə sığortaçı sığorta ödənişi verməkdən zərərverən şəxsdən subroqasiya qaydasında ala biləcəyi məbləğ həcmində azad edilir.
- 23.5. Sığortaçı subroqasiya hüququndan zərərverən şəxsin özünə və (və ya) müvafiq sığorta hadisəsi ilə bağlı risklər üzrə həmin şəxsin məsuliyyətini sığortalamış sığortaçıya, həmçinin dəyən zərəərə görə sığortalı və ya faydalanan şəxs qarşısında maddi məsuliyyət daşıya bilən digər şəxsə qarşı istifadə edə bilər.

24. MÜBAHİSƏLƏRİN HƏLLİ QAYDASI

- 24.1. Sığorta müqaviləsinin icrasından irəli gələn mübahisələr tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə həll olunur.
- 24.2. Sığorta müqaviləsinin icrasından irəli gələn mübahisələrin həllində tərəflər arasında qarşılıqlı razılığın əldə olunması mümkün olmadıqda, mübahisələr məhkəmə qaydasında həll edilir.
- 24.3. Sığorta müqaviləsi üzrə hüquqlarının sığortaçı tərəfindən pozulduğunu hesab edən sığortalı, sığorta olunan və ya faydalanan şəxs maliyyə bazarlarına nəzarəti orqanına müraciət edə bilər.

ELEKTRON AVADANLIQ VƏ MƏİŞƏT TEXNİKASININ SİĞORTASI ÜZRƏ SİĞORTALANMA HAQQINDA ƏRİZƏ

1. SİĞORTALI HAQQINDA MƏLUMAT

1.1	Sığortalının tam adı	
1.2	Şəxsiyyət vəsiqəsinin FİN kodu və ya VÖEN	
1.3	Sığortalının ünvanı	
1.4	Telefon nömrəsi	

2. SİĞORTA PREDMETİ HAQQINDA MƏLUMAT

2.1	Marka və model	
2.2	Seriya nömrəsi	
2.3	İMEİ kod	
2.4	Rəngi	
2.5	Hazırkı bazar dəyəri	
2.6	Sığorta məbləği	
2.7	Mövcud olan zədələr	

Bununla bəyan edirəm ki, bu Ərizədə verilən məlumat tam və həqiqətə uyğundur və bu ərizənin veriləcək sığorta müqaviləsinin ayrılmaz hissəsi olmağına razılıq verirəm.

Tarix _____

İmza _____